

Torstai 17. helmikuuta 2011

Uganda: David Katon murha

P7_TA(2011)0074

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. helmikuuta 2011 Ugandasta: David Katon surmaaminen

(2012/C 188 E/14)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet ja -välineet, myös ihmisoikeuksia koskeviin YK:n yleissopimuksiin sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn Euroopan ihmisoikeussopimukseen sisältyvät velvoitteet, jotka takaavat ihmisoikeudet ja perusvapaudet sekä syrjinnän kieltämisen,
- ottaa huomioon Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23. kesäkuuta 2000 allekirjoitetun ja Ouagadougoussa 23. kesäkuuta 2010 tarkistetun kumppanuussopimuksen (Cotonoun sopimus) ja erityisesti sen 8 artiklaan sisältyvät ihmisoikeuslausekkeet,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6, 7 ja 21 artiklan, jotka velvoittavat Euroopan unionin ja jäsenvaltiot vaalimaan ihmisoikeuksia ja perusvapauksia ja joissa vahvistetaan keinot syrjinnän ja ihmisoikeusloukkausten torjumiseksi EU:n tasolla,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 21 artiklan, jossa kielletään sukupuoliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä,
- ottaa huomioon kaikki EU:n toimet homofobian ja sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjumiseksi,
- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa homofobiasta, vähemmistöjen suojelusta ja syrjinnän vastaisista toimista,
- ottaa huomioon 17. joulukuuta 2009 antamansa päätöslauselman Ugandassa tehdystä homoseksuaalisuuden vastaisesta lakiesityksestä ⁽¹⁾ ja 16. joulukuuta 2010 antamansa päätöslauselman Ugandasta ja niin kutsutusta Bahatin lakiesityksestä sekä lesbojen, homojen, bi- ja transseksuaalien syrjinnästä ⁽²⁾,
- ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan / komission varapuheenjohtajan Catherine Ashtonin ja Euroopan parlamentin puhemiehen Jerzy Buzekin 17. toukokuuta 2010 antaman julkilausuman kansainvälisestä homofobian vastaisesta päivästä,
- ottaa huomioon AKT:n parlamentaarisen yleiskokouksen 28. syyskuuta 2010 antaman julkilausuman uskontojen rauhanomaisesta rinnakkaiselosta ja homoseksuaalisuudelle AKT-EU-kumppanuudessa annettusta painoarvosta,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin ryhmiin EPP, S & D, ALDE, Verts/ALE ja GUE kuuluvien AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen eurooppalaisten jäsenten vastauksena AKT:n julkilausumaan 6. joulukuuta 2010 antaman julkilausuman,
- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen 3. joulukuuta 2009 antaman päätöslauselman nuorten sosiaalisesta ja kulttuurisesta sopeutumisesta ja osallistumisesta,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 122 artiklan 5 kohdan,

⁽¹⁾ EUVL C 286, 22.10.2010, s. 25.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2010)0495.

Torstai 17. helmikuuta 2011

- A. ottaa huomioon, että ihmisoikeusaktivisti ja homoseksuaalien oikeuksia puolustavan Sexual Minorities -ryhmän ja Ugandan lesbo-, homo-, bi- ja transseksuaaliyhdistyksen johtohahmo David Kato Kisule surmattiin 26. tammikuuta 2011 raa'asti Ugandassa,
- B. ottaa huomioon, että David Kato oli aikaisemmin haastanut oikeuteen paikallisen Rolling Stone -sanomalehden ja voitti oikeusjutun; toteaa, että Rolling Stone julkaisi 9. lokakuuta ja 15. marraskuuta 2010 yli sadan homoseksuaaleiksi väitetyn henkilön, David Kato mukaan lukien, nimet, henkilötiedot ja valokuvat kannustaen lukijoita vahingoittamaan heitä tai hirttämään heidät,
- C. ottaa huomioon, että Ugandan korkein oikeus totesi 3. tammikuuta 2011 antamassaan tuomiossa, että Rolling Stone -sanomalehti oli loukannut kansalaisten perustuslaillisia perusoikeuksia ihmisarvoon ja yksityisyyteen ja täsmensi, ettei nykyinenkään Ugandan homoseksuaalien vastainen lainsäädäntö salli homoseksuaaleihin kohdistuvaa väkivaltaa tai heidän surmaamistaan; toteaa, että David Katon mukaan häntä uhkailtiin ja ahdisteltiin enemmän hänen voitettuaan oikeusjutun,
- D. ottaa huomioon, että AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhteispuheenjohtaja, Euroopan parlamentin ihmisoikeuksien alivaliokunnan puheenjohtaja, Euroopan parlamentin puhemies, EU:n Kampalan edustustojen päälliköt, Yhdysvaltojen presidentti ja ulkoministeri, Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusvaltuutettu ja muut kansainvälisen yhteisön johtajat ovat osoittaneet kunnioitusta David Katolle ihmisoikeusaktivistina ja kehottaneet Ugandan viranomaisia saattamaan syylliset oikeuden eteen,
- E. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti sekä kansainväliset hallituksesta riippumattomat järjestöt ja Yhdysvaltojen ja EU:n hallitusten edustajat olivat toistuvasti ilmaisseet huolestuneisuutensa lesbojen, homojen sekä bi- ja transseksuaalisten henkilöiden tilanteesta Ugandassa, koska heitä syrjitään ja vainotaan ja koska julkiset ja yksityishenkilöt ja järjestöt kannustavat vihaamaan lesboja, homoja sekä bi- ja transseksuaalisia henkilöitä Ugandassa,
- F. ottaa huomioon, että ryhmä, johon David Kato kuului vastusti julkisesti yksittäisen parlamentin jäsenen David Bahatin Ugandan parlamentille 25. syyskuuta 2009 jättämää homoseksuaalisuuden vastaista lakiesitystä, jonka mukaan homoseksuaalisista teoista voidaan määrätä rangaistukseksi seitsemästä vuodesta elinkautiseen ulottuva vankeusrangaistus tai kuolemantuomio; panee merkille, että lakiesityksen mukaan lapsen tai potilaan homoseksuaalisuuden salaamisesta voidaan määrätä rangaistukseksi jopa kolme vuotta vankeutta; ottaa huomioon, että lakiesityksen käsittely on vielä kesken,
- G. ottaa huomioon, että lesbot ja homot sekä bi- ja transseksuaalit samoin kuin henkilöt, joiden kuvat ja henkilötiedot julkaistiin Rolling Stone -sanomalehdessä ja luettiin myöhemmin radiossa ja televisiossa, ovat nyt vaarassa joutua vainotuiksi ja että monet heistä ovat nyt asunnottomia ja työttömiä ja joutuvat välttelemään julkisia paikkoja ja nähdäyksi tulemistä,
- H. ottaa huomioon, että Afrikassa homoseksuaalisuus on lain mukaan sallittu ainoastaan 13 maassa ja rikos 38 muussa maassa; ottaa huomioon, että Mauritaniassa, Somaliassa, Sudanissa ja Pohjois-Nigeriassa homoseksuaalisuudesta langetetaan kuolemantuomio; ottaa huomioon, että muun muassa poliittiset ja ääriuskonnolliset johtajat rohkaisevat väkivaltaan lesboja, homoja sekä bi- ja transseksuaaleja henkilöitä kohtaan ja että viranomaiset suvaitsevat tätä eivätkä rankaise seksuaaliseen suuntautuneisuuden perustuvista rikoksista ja että seksuaaliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä, mielivaltaiset pidätykset ja pahoinpitelyt lisääntyvät jatkuvasti,
1. tuomitsee jyrkästi ugandalaisen ihmisoikeusaktivistin David Kato Kisulen väkivaltaisen surmaamisen;
 2. kehottaa Ugandan viranomaisia suorittamaan perusteellisen ja puolueettoman tutkimuksen surmaamisesta ja saattamaan syylliset oikeuden eteen; kehottaa saattamaan oikeuden eteen kaikki, jotka ovat syyllistyneet lesbojen, homojen, bi- ja transseksuaalien tai muiden vähemmistöjen vainoamiseen tai syrjintään tai käyttäytyneet näitä kohtaan väkivaltaisesti; kehottaa Ugandan viranomaisia tutkimaan ne henkilöt, jotka julkisesti kehottivat David Katon surmaamiseen sekä tutkimaan heidän järjestönsä, tehtävänsä ja rahoituksensa;
 3. pitää valitettavana, etteivät Ugandan viranomaiset ota kantaa homoseksuaaleja syrjiviin lausuntoihin, ja viittaa niiden kansainvälisen oikeuden ja Cotonoun sopimuksen mukaisiin velvoitteisiin, erityisesti velvollisuuteen suojella kaikkia ihmisiä väkivallalta tai sen uhalta, riippumatta seksuaalisesta suuntautumisesta tai sukupuolesta;

Torstai 17. helmikuuta 2011

4. toteaa jälleen, että ottaen huomioon parlamentti- ja presidentinvaalit, jotka on tarkoitus pitää 18. helmikuuta 2011, kaikki homoseksuaalisuuden vastaiset teot on tuomittava ja että on hyväksyttävä tarkoituksenmukaisia keinoja, joilla voidaan lopettaa homofobiset lehdistökampanjat ja kehotukset vihata vähemmistöjä ja kaikki sukupuoleen tai seksuaaliseen suuntautuneisuuteen perustuvien väkivallantekeiden puolustelu;
5. kehottaa Ugandan hallitusta varmistamaan, että lesboja, homoja sekä bi- ja transseksuaaleja ja kaikkia muita Ugandan vähemmistöryhmiä suojellaan asianmukaisesti väkivallalta, ja kehottaa niitä ryhtymään pikaisesti toimiin kaikkien uhkien ja sellaisten vihaan lietsovien puheiden lopettamiseksi, joissa kannustetaan vähemmistöihin kohdistuvaan väkivaltaan, syrjintään tai vihamielisyyteen;
6. tuomitsee siksi jälleen Bahatin homoseksuaalisuuden vastaisen lakiesityksen ja kehottaa Ugandan parlamenttia dekriminallisemaan homoseksuaalisuuden ja hylkäämään kuolemanrangaistuksen käytön kaikissa olosuhteissa; yhtyy YK:n pääsihteerin Ban Ki-moonin 10. joulukuuta 2010 esittämään vetoamukseen homoseksuaalisuuden dekriminallisoinniseksi maailmanlaajuisesti;
7. tuomitsee kaikki pyrkimykset lietsoa vihaa ja puoltaa väkivaltaa mitään vähemmistöryhmää kohtaan, myös sukupuolen tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella; yhtyy David Katon järjestön (SMUG) ja muiden järjestöjen viranomaisille, poliittisille ja uskonnollisille johtajille sekä tiedotusvälineille esittämään kehotukseen pidättäytyä seksuaalisten vähemmistöjen mustamaalaamisesta ja luomasta lesboihin, homoihin sekä bi- ja transseksuaaleihin kohdistuvaa väkivallan ilmapiiriä;
8. vaatii komissiota ja jäsenvaltioita sisällyttämään lesbo-, homo- sekä bi- ja transseksuaaliaktivistit ihmisoikeusaktivisteja tukeviin ohjelmiinsa; kehottaa kaikkia Ugandan hallituksesta riippumattomia järjestöjä tekemään yhteistyötä Ugandan ihmisoikeusliiton ja myös lesbo-, homo- sekä bi- ja transseksuaalijärjestöjen kanssa;
9. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita varmistamaan, että niiden ulkopoliitikassa kolmansien maiden kanssa, kehitys- ja yhteistyöpolitiikka mukaan lukien, otetaan sekä suhteissa viranomaisiin että hallituksesta riippumattomiin järjestöihin asianmukaisesti huomioon kaikkien vähemmistöryhmien, lesbot, homot sekä bi- ja transseksuaalit mukaan lukien, ihmisoikeustilanne, sekä lisäksi varmistamaan, että tällä alalla saavutetaan todellista edistystä; kehottaa komissiota, Euroopan unionin neuvostoa ja Euroopan ulkosuhdehallintoa hyödyntämään täysipainoisesti keinovalikoimaa lesbojen, homojen, bi- ja transseksuaalisten henkilöiden kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojaamiseksi asioidessaan Ugandan kanssa sekä takaamaan lesbo-, homo-, bi- ja transseksuaaliaktivistien täydellisen suojelun ja tukemaan heidän toimintaansa; kehottaa komissiota sisällyttämään nämä kysymykset homofobian vastaiseen toimintasuunnitelmaan, jonka Euroopan parlamentti on pyytänyt sitä laatimaan ⁽¹⁾;
10. on erittäin huolestunut siitä, että kansainvälisten lahjoittajien, kansainvälisten järjestöjen, hallituksista riippumattomien järjestöjen, humanitaaristen järjestöjen ja lääkäreiden olisi harkittava tehtäviensä lopettamista tai lopetettava ne tietyillä alueilla, jos lakiesitys hyväksytään, ja toteaa, että Saksa on päättänyt pidättää puolet Malawille tarkoitettusta 33 miljoonan dollarin suuruisesta ulkomaanavustaan homoseksuaalisuuden kriminalisoinnin ja lehdistönvapauden rajoittamisen vuoksi, minkä jälkeen Yhdysvallat kieltäytyi maksamasta 350 miljoonan dollarin suuruisia ulkomaanapua Malawille, ellei se suostu käymään lisäkeskusteluja yksilöiden oikeuksia rajoittavista laeista;
11. vahvistaa olevansa sitoutunut yleismaailmallisiin ihmisoikeuksiin ja toistaa, että sukupuolinen suuntautuminen on osa kansainvälisten ihmisoikeuslakien takaamaa yksilön oikeutta yksityiselämään, ja toteaa, että näiden lakien mukaan olisi suojeltava tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä ja taattava sananvapaus; muistuttaa Ugandan viranomaisia niiden kansainvälisen oikeuden ja Cotonoun sopimuksen mukaisista velvoitteista, joiden mukaan niiden on kunnioitettava ihmisoikeuksia;
12. kehottaa jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä muotoilemaan uudelleen periaatteen, jonka mukaan olisi harkittava pakolaisstatuksen myöntämistä henkilöille, jotka saattavat joutua vainon kohteeksi;
13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle / komission varapuheenjohtajalle, Ugandan tasavallan presidentille, Ugandan parlamentin puhemiehelle, Itä-Afrikan lakiasäättävälle elimelle sekä Afrikan unionille ja sen toimielimille.

⁽¹⁾ 19. tammikuuta 2011 annetun päätöslauselman P7_TA(2011)0019 7 kohta.